

Thomas Westendorp

Universiteit Utrecht

Student nummer 3281329

Thesis Master Jeugdstudies

Titel: De relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit onder Nederlandse adolescenten

Begeleider Zeena Harakeh

Datum 18-06-2012

Aantal woorden: 5841 (exclusief referenties 782 woorden), voorblad (47 woorden) en abstract (172 en 168 woorden)

Het doel van dit onderzoek was om de relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit onder jongeren te verkennen. Hiervoor is gebruik gemaakt van het SNARE (Social Network Analysis of Risk behaviour in Early Adolescence): een longitudinale dataset van Nederlandse adolescenten in de eerste en tweede klas van twee middelbare scholen ($N = 1273$, $M_{leeftijd} = 13.7$). Er is gebruik gemaakt van twee meetmomenten die drie maanden van elkaar verwijderd waren. Muziekvoorkeuren werden gemeten aan de hand van zelfrapportage op T1, Populariteit (*Likeability* en *Perceived Popularity*) is gemeten aan de hand van peer nominaties op T1 en T2. Aan de hand van *K*-means clustering zijn zeven clusters op basis van muziekvoorkeuren en vijf clusters op basis van populariteit gevonden. Aan de hand van Chi-kwadraat toetsen is voor zowel T1 als T2 een significante relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit vastgesteld. Uit Repeated Measures ANOVA's is gebleken dat muziekvoorkeuren geen verandering in populariteit voorspellen. De resultaten ondersteunen dat muziekvoorkeuren kunnen functioneren als *peer valued characteristics*, maar dat verschillende persoonlijkheidskenmerken ten grondslag kunnen liggen aan de relatie.

The goal of this research was to examine the relationship between musical preferences and popularity among adolescents. The SNARE (Social Network Analysis of Risk behaviour in Early Adolescence) database was used: a longitudinal database of Dutch adolescents in the first and second grade of two secondary school ($N = 1273$, $M_{age} = 13.7$). There were two waves within a three month time stretch. Musical preferences were measured through self-report on T1, popularity (both likeability and perceived popularity) was assessed through peer nominations on T1 and T2. With a *K*-means clustering procedure seven clusters were formed on bases of their musical preferences and five clusters were formed on bases of their popularity. With a Chi-Square test a significant relationship was established for T1 and T2 between musical preferences and popularity, Repeated Measures ANOVA's showed that musical preferences are not related to any (small) change in popularity. The results support the notion that musical preferences can be viewed as *peer valued characteristics*, but multiple personality dimensions can confound the relationship.

Inleiding

In de vroege adolescentie stijgt de bezorgdheid over beoordeling door leeftijdsgenoten sterk (Corsaro & Eder, 1990). De populariteit van een adolescent is een basiselement voor de organisatie van de *peergroup* (Berger, Rosenholtz & Zelditch, 1980). Niet alleen de populariteit maar ook de muziekvoorkeuren van de adolescenten zijn een onderdeel van de organisatie van de *peergroup*. Terwijl aan de hand van populariteit de status binnen de *peergroup* wordt bepaald, zijn de adolescenten met muziekvoorkeuren hun sociale groep aan het afbakenen (Bakagiannis & Tarrant, 2006; Laiho, 2004). Verschillende soorten muziek worden namelijk niet alleen geassocieerd met verschillende geluiden, maar ook met de boodschap en filosofie die zij uitdragen (Christenson & Roberts, 1998). Hoewel muziekvoorkeuren en populariteit belangrijk zijn in de ontwikkeling van adolescenten, worden muziekvoorkeuren genegeerd in het onderzoeksveld naar populariteit. Dit onderzoek heeft als doel de nog onduidelijk relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit te verkennen.

Populariteit onder adolescenten is belangrijk om te onderzoeken. Uit meerdere onderzoeken zijn verbanden tussen populariteit en verschillende risicogedragingen als agressiviteit (Cillessen & Schwartz 2011; Vaillancourt & Hymel, 2006), alcoholgebruik (Balsa, Homer, French & Norton, 2011) sociale angst (Coie, Dodge & Coppotelli, 1982) en depressie (Litwack, Aikins & Cillessen, 2010). Het huidige onderzoek kan handvatten bieden bij het begrijpen van populariteit en preventie van de mogelijke gevolgen.

Muziekvoorkeuren

Cross-sectioneel onderzoek van Ter Bogt, Raaijmakers, Vollebergh, Van Wel & Sikkema (2003) bij 908 Nederlandse jongeren ($M_{\text{leeftijd}} = 18.8$, $SD = 3.6$, range 12-24) heeft aangetoond dat er zes verschillende groepen (clusters) onder jongeren onderscheiden kunnen worden op basis van hun muziekvoorkeuren. Ten eerste bevindt zich in de data een groep 'Pop/Dutch Pop', welke bestaat uit jongeren met een voorkeur voor Nederlandstalige muziek en Top 40 muziek. 'African-American', welke bestaat uit jongeren met een voorkeur voor Rap en Soul/ R&B. Het 'Rock' cluster, welke bestaat uit jongeren met een sterke voorkeur voor Alternative, Hard Rock/ Metal en Rock 'n Roll. De 'Dance' fans, die voorkeur hebben voor House, Trance, Hardcore en Drum 'n Bass. Verder bevinden zich in het onderzoek nog de 'Omnivoren' die een voorkeur rapporteren voor alle soorten muziek en de 'Anti's' die geen voorkeur voor bepaalde muziekstijlen aangeven.

In het onderzoek van Ter Bogt et al (2003) is niet alleen gekeken naar de

muziekvoorkeuren binnen de clusters, maar ook naar de afkeur voor bepaalde muziekstijlen tussen de gevonden clusters. In dit onderzoek is de waardering voor de muzikale stijlen onderling te omschrijven als een spectrum. Aan het ene uiterste bevinden zich de jongeren in het ‘Dance’ en ‘African-American’ cluster, in het midden jongeren in het ‘Pop/Dutch Pop’ cluster en aan het andere uiterste de jongeren in het ‘Rock’ cluster. De clusters aan de twee uiterste kanten hebben de meest lage waardering ten opzichte van elkaars muziekstijl, maar vertonen een (relatief) neutrale waardering voor de muziekstijl van het middelste cluster.

Populariteit

Met populariteit wordt verwezen naar de hoogte van status van een individu in een bepaalde groep (Lease, Musgrove, & Axelrod, 2002). De definities en operationaliseringen van populariteit in het onderzoeksveld hebben over de jaren zeer uiteen gelopen. In het huidige onderzoeksveld voeren twee vormen van populariteit de boventoon. Enerzijds is er het sociometrische uitgangspunt van *likeability*, welke populariteit meet in termen van aardig vinden (Coie et al., 1982). Anderzijds is er het sociologische uitgangspunt van *perceived popularity*, welke populariteit meet in termen van status (Lease et al., 2002).

De sociometrische methode kent haar oorsprong in cross-sectioneel onderzoek van Coie, Dodge en Coppotelli (1982) bij Amerikaanse scholieren (n = 848) tussen de 8 en de 13 jaar. Zij operationaliseerden populariteit door de participanten te vragen wie zij het ‘aardigst’/’minst aardig’ vonden in hun klas. Voor elke participant zijn het aantal ontvangen nominaties voor ‘aardigst’ in vermindering gebracht met het aantal nominaties voor ‘minst aardig’ om tot een score voor *sociale preferentie* te komen. De ontvangen nominaties werden eveneens bij elkaar opgeteld om tot een score van *sociale impact* te komen. Aan de hand van deze methode zijn vijf verschillende sociometrische statusgroepen opgemaakt, namelijk: ‘Populair’, ‘Controversieel’, ‘Afgewezen’, ‘Genegeerd’ en ‘Gemiddeld’. De Populaire groep bijvoorbeeld bestond uit kinderen met een hoge score op zowel sociale voorkeur als sociale impact. In het huidige onderzoeksveld worden tegenwoordig de termen sociale preferentie en *likeability* haast als synoniemen gebruikt en wordt geen gebruik meer gemaakt van *social impact*. Lease, Musgrove en Axelrod (2002) geven als reden hiervoor dat de groepen van Coie et al (1982) die vooral worden gedefinieerd door hun sociale impact score (de controversiële en de afgewezen groep) maar zeer beperkte psychometrische eigenschappen hebben.

Uit meerdere empirische onderzoeken is echter gebleken dat het beeld van Coie et al (1982) te eenzijdig is. Zo blijkt dat de Populaire groep bestaat uit adolescenten die wel en niet aardig gevonden worden (Cillessen & ten Brink, 1991; Dijkstra, Lindenberg, Verhulst, Ormel,

& Veenstra, 2009; Dijkstra, Cillessen, Lindenberg, & Veenstra, 2010; Newcomb & Bukowski, 1983; Rita R., 1957). De Bruyn en Cillessen (2006) benoemen in hun onderzoek dit de 'populistische' en een 'pro-sociale' populaire groep. Het enkel meten van populariteit aan de hand van likeability blijkt een te eenzijdig beeld te geven. Daarom dient het sociologische perceived popularity toegevoegd te worden in de analyse van populariteit (Bowker, Rubin, Buskirk-Cohen, Rose-Krasnor & Booth-LaForce, 2010; Lease et al., 2002).

Perceived popularity is een vorm van populariteit waarbij de adolescent niet kiest welke peer hij/zij het aardigst vindt, maar waarbij wordt gekozen welke peer het populairst is (Parkhurst & Hopmeyer, 1998). Onderzoek toont dat likeability geassocieerd is met pro-sociaal gedrag (Coie et al., 1982), terwijl perceived popularity sterke correlaties vertoont met pro-sociaal en antisociaal gedrag (Lease et al., 2002). Vanwege de aanwezigheid van de populistische en de pro-sociale populaire groep in eerder onderzoek, is het zinvol om zowel likeability als perceived popularity te gebruiken. Al eerder is aangetoond dat likeability en perceived popularity verband houden met elkaar, maar wel verschillende dimensies van status zijn (i.e. voldoende discriminant validiteit hebben) (Cillessen & Schwartz, 2011; Lease et al., 2002; Parkhurst & Hopmeyer, 1998).

Tot nog toe zijn in Nederland beide dimensies niet tegelijkertijd onderzocht. Wel zijn er aanwijzingen dat dezelfde structuur bij de Nederlandse adolescenten aanwezig is. Van de Schoot, van der Velden, Boom en Brugman (2010) hebben onderzoek gedaan bij Nederlandse VMBO-leerlingen ($N = 1491$, $M_{leeftijd} = 14.7$). Hierbij werden de eerder omschreven groepen van Coie et al (1982) eveneens gevonden, maar ook dat in de Populaire groep een subgroep te vinden is met een hoog gemiddelde score op antisociaal gedrag. De Bruyn en Cillessen (2006) maakten gebruik van perceived popularity ($N = 287$, $M_{leeftijd} = 14.10$) en hebben de pro-sociale en populistische groepen gevonden. Cross-sectioneel onderzoek ($N = 3312$, $M_{leeftijd} = 13.6$) van Dijkstra et al (2009) heeft aangetoond dat agressief, destructief en norm-brekend gedrag bijdragen aan perceived popularity. Deze effecten worden versterkt voor adolescenten met een hoge score op fysieke aantrekkelijkheid, atletische vaardigheden en pro-socialiteit. Deze onderzoeken onderstrepen de aanwezigheid van de twee typen populaire groepen onder Nederlandse adolescenten: een populaire groep die aardig wordt gevonden en een populaire groep die niet aardig wordt gevonden.

Relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit

Empirische studies hebben aangetoond dat jongeren zijn in te delen in een aantal groepen op basis van zowel hun muziekvoorkeuren als hun populariteit. Bij populariteit is het van belang

om dan zowel likeability als perceived popularity op te nemen in onderzoek omdat anders tekort wordt gedaan aan de complexiteit van de werkelijkheid.

Cillessen & Schwartz (2011) hebben in hun boek onderzoeken over populariteit onder jongeren van verschillende leeftijdsgroepen samengevat, om zo een theorie op te bouwen over de onderliggende mechanismen van populariteit. Hierbij geven ze aan dat vier factoren belangrijk zijn voor het verkrijgen van populariteit (*social attention holding power, motivatie, gedragsmatige vaardigheden en psychobiologische factoren*) en vier factoren belangrijk zijn voor het behouden van populariteit (*resource holding power, zelfbewustzijn, sociaal-cognitieve vaardigheden en flexibiliteit naar groepen*). Omdat populair worden zichtbaarheid impliceert, is het trekken van de aandacht van anderen belang. Onder *social attention holding power* verstaat men de vaardigheid van de adolescenten om (sociale) aandacht te trekken van hun peers. Als onderdeel van deze vaardigheid worden de *peer valued characteristics* gerekend: eigenschappen die worden gebruikt voor het uitoefenen van social attention holding power en jongeren een predispositie geven om de aandacht op zich te geven. Dit zijn eigenschappen welke een peergroep waardeert, bijvoorbeeld: ‘goed kleden’, ‘leiderschap’, ‘fysieke aantrekkelijkheid’, ‘sportiviteit’, ‘gevoel voor humor’, ‘welvaart’, ‘taaiheid’ en ‘speciale talenten/vaardigheden¹’ (Vaillancourt & Hymel, 2006).

North & Hargreaves (1999) hebben in een serie experimenten (Range $N=119 - 180$, Range leeftijd 10-11 en 18-19) aangetoond dat jongeren hun muzikale voorkeuren uitdragen; gebruiken als een insigne (de *badge* functie). Hiermee drukken zij hun zelfconcept uit en maken oordelen over de zelfconcepten anderen. North & Hargreaves (1999) tonen aan dat de uitdrukking van muziekvoorkeuren door adolescenten gebruikt worden om implicaties van een aantal andere karakteristieken en waarden aan te nemen. Zo werden in deze studie adolescenten die naar Britse pop muziek luisteren t.o.v. Heavy metal, Country & Western en Ballet luisteraars, geattribueerd dat zij waarschijnlijk ‘de leiders waren’, ‘veel respect kregen’ en ‘veel vrienden hadden’. North & Hargreaves (1999) concludeerden dat adolescenten die een voorkeur hebben voor een hooggewaardeerde stijl van muziek onder adolescenten, positiever worden beoordeeld.

Uit de resultaten van het onderzoek van North & Hargreaves (1999) kan worden opgemaakt dat voor adolescenten een verband bestaat tussen muziekvoorkeuren en de onderlinge beoordeling. Dit duidt er op dat muziekvoorkeuren zouden kunnen functioneren als een peer valued characteristic, of zelfs als peer valued characteristic gerekend zouden

¹ Bijvoorbeeld talent voor zingen, dansen, goochelen etc.

kunnen worden. De muziekvoorkeuren van adolescenten zou dan ingezet kunnen worden om meer zichtbaar te worden voor de andere adolescenten. Het is daarom zinvol en waardevol om te kijken wat de daadwerkelijke relatie is tussen muziekvoorkeuren en populariteit.

Er zijn tot nog toe slechts twee onderzoeken gepubliceerd waarbij de relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit zeer summier aan de orde komt. Kwalitatief onderzoek van Johnstone en Katz (1957) laat zien dat de populaire meisjes meer naar popmuziek luisteren dan de minder populaire meisjes. Daarnaast heeft onderzoek op Engelse internaten van Brown (1971) aangetoond dat er een verband bestaat tussen “kennis van de top-10 van de hitparade” en populariteit. Specifieker, adolescenten die minder populair waren bleek kennis over de top-10 te gebruiken als prestige creërend middel in de hoop te stijgen op de sociale ladder. Deze onderzoeken doen echter geen uitspraken over mogelijke onderliggende mechanismen. Daarnaast is het door de veranderingen wereldwijd (bijvoorbeeld technologische vooruitgangen, toenemende globalisering etc.) in de afgelopen 40 jaar niet te verantwoorden om deze groepen met de huidige jeugdcultuur te vergelijken. Daarom is er behoefte aan een meer recent beeld.

De huidige studie

Dit onderzoek heeft als doel te belichten in hoeverre er een relatie bestaat tussen muziekvoorkeuren en populariteit. Ten eerste zal worden bekeken welke clusters op basis van muziekvoorkeuren zijn te onderscheiden in de huidige steekproef. Hierbij wordt verwacht dezelfde clusters te vinden als in onderzoek van Ter Bogt et al (2003). In het tweede deel zal worden bekeken welke statusgroepen te onderscheiden zijn in de steekproef. Hierbij wordt verwacht dat er vijf groepen worden gevonden op basis van likeability en perceived popularity conform onderzoek van Lease et al (2002): de (populistisch populaire) ‘perceived popular’ groep, de (pro-sociaal populaire) ‘hoge status’ groep, de ‘afgewezen’ groep, de ‘lage status’ groep en de ‘gemiddelde’ groep. Ten slotte zal worden gekeken in hoeverre er een relatie is tussen muziekvoorkeuren en populariteit op een en hetzelfde meetmoment. Dit zal worden gedaan door te bekijken welke muziekclusters het meest prevalent zijn in de gevonden statusgroepen.

Methoden

Design & Procedure

Dit onderzoek maakt gebruik van de data van SNARE (Social Network Analysis of Risk behavior in Early adolescence). Het longitudinale SNARE-project onderzoekt de sociale ontwikkeling van adolescenten, met een specifieke focus op verschillende vormen van risicogedrag. Twee middelbare scholen waren bereid deel te nemen: één in midden- en één in noord Nederland. De ouders van alle eerste- en tweedejaars leerlingen ($n = 1326$) van deze scholen werden benaderd voor deelname gedurende twee jaar. Zij kregen een informatiebrief waarin werd gevraagd om deelname. Indien zij wensten niet deel te nemen, werd gevraagd te antwoorden binnen tien dagen. In totaal weigerden de ouders van 21 scholieren. De nulmeting (T0) startte in september 2011, wanneer de leerlingen net begonnen aan het eerste of tweede jaar van de middelbare school. Elk jaar waren er drie vervolg metingen. Het eerste meetmoment (T1) vond plaats begin oktober 2011 en het tweede meetmoment (T2) vond plaats half december 2011. Het derde meetmoment (T3) vond plaats in april 2012, maar is niet meegenomen in dit onderzoek. Voor de dataverzameling in schooljaar 2012/2013 worden dezelfde perioden gebruikt. Tijdens de metingen waren een leraar en één of meer onderzoekers/onderzoeksassistenten aanwezig. Het afnemen van de vragenlijsten op de computer vond plaats tijdens de mentoruren (50 minuten). Afwezige leerlingen vulden binnen een maand alsnog de vragenlijst in. Namen van leerlingen werden geleverd door de school.

Peer nominaties, individuele kenmerken en informatie over verschillende risicogedragingen werden verzameld. Anonimiteit en privacy van de leerlingen worden gewaarborgd. Voor het maken van de vragenlijst is gebruik gemaakt van SocioTM software, welke is ontwikkeld voor dit onderzoek voor het invullen van sociometrische vragen. Om klasgenoten te nomineren konden participanten op de naam klikken of ‘niemand’ selecteren bij de desbetreffende vragen. Er waren maximaal drie nominatievragen per pagina en de namen stonden op alfabetische volgorde met een willekeurig startpunt per participant. Voor het nomineren buiten de eigen klas, konden participanten een zoekfunctie gebruiken.

Steekproef

In totaal hebben 1305 participanten op de eerste twee metingen de vragenlijsten ingevuld. Van de steekproef zijn 28 jongeren die geen muziekvoorkeur op T1 en T2 hebben aangegeven verwijderd. Verder hebben 4 participanten onder ‘opmerkingen’ aangegeven de vragenlijst niet serieus te hebben ingevuld. De steekproef bestond daarom uit $N = 1273$ participanten. 50,7% hiervan was jongen. Leerlingen waren tussen 11 en 16 jaar ($M = 13.6$, $SD = .71$). Van

de participanten is 82.4% van Nederlandse afkomst. Opleidingsniveau was als volgt verdeeld: 45.1% laag- (LWOO, VMBO-b, VMBO-t), 44.3% midden- (HAVO, HAVO/VWO) en 10.5% hoogopgeleid (VWO).

Instrumenten

Muziekvoorkeuren Muziekvoorkeuren (in termen van voorkeur voor een bepaald genre) van de participanten werd gemeten op T1 door te vragen ‘Wat is je favoriete muziek?’.

Participanten konden kiezen uit 15 genres: ‘Alternative rock’, ‘Buitenlandse popmuziek (hitparade muziek)’, ‘Folk muziek’, ‘Hardhouse’, ‘Heavy metal’, ‘Gothic’, ‘House, dance, trance’, ‘Jazz’, ‘Klassieke muziek’, ‘Nederlandstalige popmuziek’, ‘R&B’, ‘Reggae’, ‘Rap en hip-hop’, ‘Rock muziek’, ‘Techno’ en ‘Dubstep’. Meerdere keuzes waren mogelijk.

Likeability Participanten is op T1 en T2 de vraag gesteld ‘Wie vind je leuk (aardig)?’. Hierbij konden de participanten alle klasgenoten nomineren. Het aantal keren dat een participant werd genomineerd door anderen is opgeteld en maakt tot de Liked most-score. Voor de Liked least-score werd gebruik gemaakt van de vraag ‘Wie vind je helemaal niet leuk?’. Participanten konden hierbij hun klasgenoten nomineren, waarbij het aantal verkregen nominaties voor elke participant bij elkaar werd opgeteld. Likeability-score werd berekend door van elke participant het totale aantal Liked-most nominaties in vermindering te brengen met het aantal Liked-least nominaties.

Perceived Popularity. Participanten is op T1 en T2 vraag gesteld ‘Wie zijn het meest populair?’. Hierbij konden de participanten drie van hun klasgenoten selecteren. Eveneens is de vraag gesteld ‘Wie is het minst populair?’, waarbij de participanten klasgenoten konden nomineren. Het aantal ontvangen nominaties voor ‘meest populair’ werden in vermindering gebracht met nominaties voor ‘minst populair’ om zo de score voor perceived popularity op te maken.

Sekse Participanten konden zelf hun geslacht aangeven door aan te vinken of ze een jongen of een meisje zijn. In de data zijn meisjes gecodeerd met ‘0’ en jongens met ‘1’.

Data-Analyse

Voor de data-analyse is gebruik gemaakt van SPSS Statistics versie 17.0. Als eerste zijn beschrijvende statistieken opgevraagd voor likeability, perceived popularity en de muziekvoorkeuren. Om verschillende clusters in de data te identificeren op basis van muziekvoorkeuren is een K-means clusteranalyse uitgevoerd met als input de 15 verschillende muziekgenres. Er is gebruik gemaakt van de muziekvoorkeuren op T1. Er is getest op

clusteroplossingen van 3 tot 10 clusters. Aan de hand van classificatie tabellen in discriminatie analyse is bekeken wat de beste clusteroplossing was (Statsoft, 2012).

Vervolgens zijn verschillende clusters in de data geïdentificeerd op basis van de scores likeability en perceived popularity. Eerst zijn deze scores van likeability en perceived popularity gestandaardiseerd binnen de klassen naar een gemiddelde van 0 en standaard afwijking van 1, zodat vergelijking tussen klassen plaats kan vinden (Coie et al., 1982). Met behulp van een K-means clusteringprocedure zijn clusters opgemaakt aan de hand van de twee populariteitscores. De clustering procedure is uitgevoerd van 2 tot 10 clusters waarbij classificatie tabel van discriminatie-analyse gebruikt is om de beste clusteroplossing te bepalen (Statsoft, 2012).

Hierna is gekeken welke muziekclusters meer of minder aanwezig zijn in de populariteitsclusters voor zowel T1 als T2. Hiervoor zijn kruistabellen opgesteld met geobserveerde en verwachte frequenties. De bijbehorende Chi-kwadraat toets is uitgevoerd om te bepalen of de relatie tussen de muziekclusters en de populariteitsclusters significant was (Field, 2009).

Resultaten

Beschrijvende statistieken

In tabel 1 staan de beschrijvende statistieken van de muziekvoorkeuren van de participanten. Eveneens is aangegeven bij welke genres jongens en meisjes significant van elkaar verschillen. In de tabel is te zien dat het genre ‘Rap en Hip-Hop’ de meeste voorkeur geniet onder de participanten. Het genre ‘Folk’ is daarentegen het minst geselecteerd door de participanten.

Tabel 1 *Frequenties en Percentages van Muziekvoorkeuren Uitgesplitst naar Geslacht.*

	Meisjes		Jongens		Totaal	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Alternative Rock	43***	6,8%	84***	13,7%	127	10,2%
Buitenlandse Popmuziek	260***	40,9%	183***	29,8%	443	35,4%
Folk	10*	1,6%	23*	3,7%	33	2,6%
Hardhouse	54***	8,5%	136***	22,1%	190	15,2%
Heavy Metal	31***	4,9%	91***	14,8%	122	9,8%
Gothic	26	4,1%	23	3,7%	49	3,9%
House, Dance, Trance	164	25,8%	182	29,6%	346	27,7%
Jazz	112***	17,6%	52***	8,5%	164	13,1%
Klassieke Muziek	28	4,4%	31	5,0%	59	4,7%
Nederlandstalige Popmuziek	79	12,4%	71	11,6%	150	12,0%
R&B	170***	26,7%	107***	17,4%	277	22,2%
Reggae	47	7,4%	56	9,1%	103	8,2%
Rap en Hip-Hop	289	45,4%	250	40,7%	539	43,1%
Rock	128***	20,1%	179***	29,2%	307	24,6%
Techno, Dubstep	34***	5,3%	146***	23,8%	180	14,4%

Noot * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Tabel 2 laat de beschrijvende statistieken van de populariteitsdimensies op T1 en T2 zien uitgesplitst naar geslacht. Meisjes scoren significant hoger op likeability dan jongens op T1 ($t(1271) = 2.01$, $p < .05$) maar niet op T2 ($t(1271) = 1.73$, $p = .08$). Jongens scoren gemiddeld hoger op perceived popularity, hoewel de verschillen niet significant zijn (T1: $t(1234.38) = -.63$, $p = .53$; T2: $t(1234.38) = -1.46$, $p = .16$). Er zijn aanzienlijk meer nominaties uitgedeeld voor likeability dan voor perceived popularity.

Likeability op T1 is positief gecorreleerd met likeability op T2 ($r = .761$, p (two-tailed) $< .001$) en perceived popularity op T1 is positief gecorreleerd met perceived popularity op T2

($r = .879$, p (two-tailed) $< .001$). Beide dimensies van populariteit op zowel T1 als T2 waren niet te sterk met elkaar gecorreleerd op T1 ($r = .60$, $p < .001$), wat suggereert dat deze twee dimensies van populariteit beiden populariteit meten, maar wel verschillende facetten hiervan representeren (Lease et al., 2002).

Tabel 2 *Gemiddelden en Standaard Deviaties voor de Verschillende Populariteitsscores.*

Populariteitscores	Meisjes		Jongens		Totaal	
	M	SD	M	SD	M	SD
Sociale Preferentie T1	3,49	4,04	3,02	4,43	3,26	4,24
Sociale Preferentie T2	3,44	4,53	3,00	4,67	3,23	4,60
Perceived Popularity T1	,11	5,87	,33	6,80	,22	6,34
Perceived Popularity T2	,38	5,94	,89	6,57	,64	6,26

Muziekclusters

Uit discriminantie analyse bleek dat met 98.7% goed voorspelde waarnemingen de clusteroplossing met 7 cluster van muziekvoorkeuren de beste fit van de data gaf. De resultaten van de clusteranalyse voor muziekgenres staat weergegeven in Tabel 3. Hierin is de gemiddelde score (minimum 0, maximum 1) voor elk muziekgenre van de leden van elk cluster te zien. Waarden van .50 of groter zijn vetgedrukt en duiden op een gemiddeld hoge waardering van de clusterleden voor het desbetreffende muziekgenre, wat aangeeft dat deze muziekgenres het cluster het beste omschrijven.

Het eerste cluster in de data wordt gekenmerkt door jongeren met een voorkeur voor enkel 'Rap en Hip- Hop' en is daarom 'Rap Solo' genoemd. Het tweede cluster bestaat adolescenten met een gemiddeld hoge voorkeur voor 'Hardhouse', 'Heavy Metal', 'House, Dance, Trance', 'Rap en Hip-Hop', 'Rock' en 'Techno, Dubstep'. Omdat dit cluster zich kenmerkt door een gemiddeld hoge score voor deze 'hardere' muziekgenres, is gekozen voor de naam 'Aversief'. Het derde cluster bevat jongeren met enkel een gemiddeld hoge score op 'Rock', waardoor dit cluster 'Rock Solo' is genoemd. In het vierde cluster bevinden zich jongeren met een gemiddeld hoge voorkeur voor alle muziekgenres, waardoor dit cluster 'Omnivoren' is genoemd. Het vijfde cluster in de data heeft geen score boven het criterium van .50 en zou daarom gekenmerkt kunnen worden als 'Anti's'. Echter omdat dit cluster wel een score van .49 heeft op 'Buitenlandse Popmuziek' is gekozen voor 'Low Involved' (Ter

Bogt et al, 2010). Als zesde cluster in de data bevinden zich de jongeren met een gemiddeld hoge voorkeur voor ‘R&B’ en ‘Rap en Hip-Hop’. Dit cluster is ‘African-American’ genoemd. Ten slotte scoren de jongeren in het laatste cluster gemiddeld alleen hoog op ‘House’, waardoor dit cluster ‘House Solo’ genoemd is.

Tabel 3 Resultaten Clusteranalyse op basis van Muziekvoorkeuren.

	Muziekclusters						
	Rap Solo	Aversief	Rock Solo	Omnivoren	Low Involved	African-American	House Solo
Alternative Rock	,01	,58	,27	,88	,06	,03	,02
Buitenlandse Popmuziek	,27	,32	,29	1,00	,49	,35	,15
Folk	,01	,04	,04	,64	,02	,00	,00
Hardhouse	,07	,70	,05	,92	,12	,07	,19
Heavy Metal	,03	,67	,25	,80	,03	,02	,03
Gothic	,03	,19	,04	,56	,01	,02	,02
House, Dance, Trance	,00	,63	,02	1,00	,00	,43	1,00
Jazz	,12	,16	,11	,84	,10	,16	,10
Klassieke Muziek	,01	,02	,07	,68	,05	,03	,02
Nederlandstalige Popmuziek	,09	,04	,14	,72	,15	,09	,05
R&B	,00	,28	,02	,84	,12	1,00	,04
Reggae	,06	,23	,05	,96	,02	,17	,02
Rap en Hip-Hop	1,00	,56	,03	,96	,00	,95	,37
Rock	,14	,93	1,00	,96	,00	,20	,15
Techno, Dubstep	,07	,72	,05	,96	,09	,12	,16
<i>N</i>	233	57	132	25	419	179	205

In Tabel 4 staan de verschillen voor jongens in meisjes in het kader van muziekclusterlidmaatschap. In de tabel staan de frequentie van jongens of meisjes in een cluster, afgezet door SPSS verwachte frequentie. Hieruit blijkt dat jongens zich significant meer bevinden in de clusters Aversief en Rock Solo (resp. $p < .01$ en $p < .05$). Daarentegen zijn meisjes weer significant meer prevalent in het African-American cluster ($p < .05$).

Tabel 4 *Verdeling van meisjes en jongens in muziekclusters.*

		MuziekClusters							Totaal
		Rap Solo	Aversief	Rock Solo	Omnivoren	Low Involved	African-American	House Solo	
Meisjes	Aantal (N)	124	11***	48*	8	224	120**	101	636
	Verwacht Aantal (N)	118,6	29,0	67,2	12,7	213,2	91,1	104,3	636,0
	Percentage binnen cluster	53,2%	19,3%	36,4%	32,0%	53,5%	67,0%	49,3%	50,9%
Jongens	Aantal (N)	109	46***	84*	17	195	59**	104	614
	Verwacht Aantal (N)	114,4	28,0	64,8	12,3	205,8	87,9	100,7	614,0
	Percentage binnen cluster	46,8%	80,7%	63,6%	68,0%	46,5%	33,0%	50,7%	49,1%
Totaal (N)		233	57	132	25	419	179	205	1250

Noot 1 * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Noot 2 gemarkeerde aantallen (N) verschillen significant van het bijbehorende verwachte aantal (N)

Populariteitsclusters

De uitkomsten van de clusteranalyses van likeability en perceived popularity op T1 en T2 zijn weergegeven in tabel 5. Uit discriminant analyse bleek dat de 5 clusteroplossing met 98.3% op T1 en 99.1% op T2 de beste fit van de data gaf. Over de beide meetmomenten zijn beide clusteroplossingen grotendeels gelijk. Ten eerste is er een ‘Hoge status’ cluster, waarin jongeren hoog scoren op likeability en perceived Popularity. Daarnaast bestaat er een ‘gemiddeld’ cluster, waarin jongeren op beide dimensies rond het gemiddelde scoort. Jongeren in het ‘perceived popular’ cluster scoren hoog op perceived popularity maar laag op likeability. Het ‘lage status’ cluster bevat jongeren gemiddeld laag scoren op beide dimensies. Ten slotte scoren jongeren in het ‘afgewezen’ cluster tweemaal zo laag op beide dimensies als het ‘Lage status’ cluster.

Tabel 5 Gemiddelde Scores van Likeability en Perceived Popularity per Populariteitscluster op T1 en T2.

	Populariteitscluster				
	Hoge status	Gemiddeld	Perceived popular	Lage status	Disliked
Likeability T1	0,99	0,31	-0,41	-0,80	-2,12
Perceived Popularity T1	0,88	-0,13	1,08	-0,83	-1,86
<i>N</i>	320	459	147	256	91
Likeability T2	0,94	0,56	-0,43	-0,54	-1,99
Perceived Popularity T2	1,10	-0,04	0,82	-0,76	-1,65
<i>N</i>	256	424	187	283	123

Relatie muziekvoorkeuren en populariteit

Om de prevalentie van de muziekclusters in de populariteitsclusters te verkennen zijn kruistabellen voor T1 (tabel 7) en T2 (Tabel 8) weergegeven. De Chi-Kwadraat toetsen waren significant voor zowel T1 ($\chi^2(24) = 69.230$, $p < .001$) als T2 ($\chi^2(24) = 69.076$, $p < .001$), wat betekent dat lidmaatschap van muziekcluster verband houdt met lidmaatschap van populariteitsclusters op beide meetmomenten.

Tabel 6 *Kruistabel van Populariteitsclusters op T1 en Muziekclusters*

		Muziekclusters							
		Rap Solo	Aversief	Rock Solo	Omnivoren	Low involved	African-American	House Solo	Totaal
Hoge Status	Aantal (N)	67	18	15**	7	90	51	66*	314
	Verwacht Aantal (N)	58,5	14,3	33,2	6,3	105,3	45	51,5	314
Gemiddeld	Aantal (N)	74	16	50	5	162	66	78	451
	Verwacht Aantal (N)	84,1	20,6	47,6	9	151,2	64,6	74	451
Perceived Popular	Aantal (N)	34	8	7*	4	39	29	24	145
	Verwacht Aantal (N)	27	6,6	15,3	2,9	48,6	20,8	23,8	145
Lage Status	Aantal (N)	42	10	44***	7	92	25	31	251
	Verwacht Aantal (N)	46,8	11,4	26,5	5	84,1	35,9	41,2	251
Afgewezen	Aantal (N)	16	5	16*	2	36	8	6*	89
	Verwacht Aantal (N)	16,6	4,1	9,4	1,8	29,8	12,7	14,6	89
Totaal (N)		233	57	132	25	419	179	205	1250

Noot 1 * p < .05, ** p < .01, *** p < .001

Noot 2 gemarkeerde aantallen verschillen significant van het bijbehorende verwachte aantal

Uit tabel 6 blijkt vooral dat jongeren in het Rock Solo cluster significant meer aanwezig zijn in de minder populaire clusters en significant minder aanwezig in de populairdere clusters. Jongeren in het Rock Solo cluster zijn significant minder prevalent in de hoge status en de perceived popular clusters, terwijl zij significant meer prevalent zijn in de lage status en afgewezen clusters. Daarentegen zitten op T1 de leden van het House Solo cluster significant meer in het hoge status cluster, terwijl zij juist significant minder aanwezig zijn in het afgewezen cluster.

Uit tabel 7 blijkt bijna hetzelfde patroon voor adolescenten in het Rock Solo cluster op T2, alleen zijn zij niet meer significant over gerepresenteerd in het afgewezen cluster. Het House Solo cluster is nog steeds significant minder prevalent in het afgewezen cluster, maar is niet meer significant over gerepresenteerd in het hoge status cluster. Daarentegen zijn leden van het African-American cluster nu significant meer prevalent in het hoge status cluster, terwijl zij significant minder prevalent zijn in het lage status cluster.

Tabel 7 *Kruistabel van Populariteitsclusters op T2 en Muziekclusters.*

		Muziekclusters							
		Rap Solo	Aversief	Rock Solo	Omnivoren	Gemiddeld	African-American	House Solo	Totaal
Hoge Status	Aantal (N)	57	10	13**	7	66	49*	50	252
	Verwacht Aantal (N)	47	11,5	26,6	5	84,5	36,1	41,3	252
Gemiddeld	Aantal (N)	74	13	48	5	148	60	71	419
	Verwacht Aantal (N)	78,1	19,1	44,2	8,4	140,4	60	68,7	419
Perceived Popular	Aantal (N)	35	12	6**	5	56	33	33	180
	Verwacht Aantal (N)	33,6	8,2	19	3,6	60,3	25,8	29,5	180
Lage Status	Aantal (N)	44	14	47**	5	104	23**	41	278
	Verwacht Aantal (N)	51,8	12,7	29,4	5,6	93,2	39,8	45,6	278
Afgewezen	Aantal (N)	23	8	18	3	45	14	10*	121
	Verwacht Aantal (N)	22,6	5,5	12,8	2,4	40,6	17,3	19,8	121
Totaal (N)		233	57	132	25	419	179	205	1250

Noot 1 * p < .05, ** p < .01, *** p < .001

Noot 2 gemarkeerde aantallen (N) verschillen significant van het bijbehorende verwachte aantal (N)

Additionele analyse

Hoewel in eerste instantie hier geen onderzoeksvragen over zijn opgesteld, zijn additionele analyses uitgevoerd met betrekking tot consistentie van populariteit aan de hand van muziekvoorkeuren. Eerst is er een kruistabel opgesteld met de populariteitsclusters op T1 en T2, om te inventariseren in hoeverre jongeren überhaupt veranderen van populariteitscluster tussen de twee meetmomenten. Vervolgens is met een serie van Repeated Measures ANOVA's bekeken of lidmaatschap van muziekclusters significant verband hield met verandering in populariteit (op beide dimensies) tussen T1 en T2. Aangezien er geen analysetechnieken bekend zijn om nominale met ordinale variabelen over tijd te toetsen, zijn de analyses uitgevoerd door gebruik te maken van de populariteitsdimensies (in plaats van gebruik te maken van de clusters).

In tabel 8 is te zien hoe de participanten zich tussen de clusters hebben verplaatst tussen T1 en T2. Het grootste gedeelte van de participanten blijft in hetzelfde cluster zitten.

Opvallend is dat geen van de participanten van het afgewezen cluster zich verplaatst naar een populairder cluster dan het lage status cluster. Daarnaast gaan weinig participanten van het hoge status cluster en het perceived popular cluster naar minder populaire clusters. Verder blijft een groot deel van de participanten in hetzelfde cluster.

Tabel 8 Lidmaatschap van populariteitsclusters op T1 (rijen) afgezet tegen lidmaatschap van populariteitscluster op T2 (kolommen).

	Hoge Status	Gemiddeld	Perceived Popular	Lage Status	Afgewezen	Totaal (N)
Hoge Status	183	90	45	2	0	320
Gemiddeld	38	278	49	90	4	459
Perceived Popular	33	16	82	12	4	147
Lage Status	2	40	11	162	41	256
Afgewezen	0	0	0	17	74	91
Totaal (N)	256	424	187	283	123	1273

Uit Repeated Measures ANOVA's is gebleken dat de populariteitsscores over tijd niet significant beïnvloed werden door lidmaatschap van een muziekcluster, voor zowel Likeability ($F(6, 1243) = 1.553, p = .157$) als Perceived Popularity ($F(6, 1243) = .969, p = .445$). Deze resultaten houden in dat de (beperkte) veranderingen in populariteit over beide meetmomenten geen verband houden met het lidmaatschap van muziekclusters.

Discussie

In dit onderzoek is bekeken of er een relatie bestaat tussen muziekvoorkeuren en populariteit onder Nederlandse vroeg adolescenten. In de steekproef zijn zeven clusters op basis van muziekvoorkeuren gevonden: Rap Solo, Aversief, Rock Solo, Omnivoren, Low Involved, African-American en House Solo. Verder zijn er vijf clusters van populariteit gevonden: hoge status, gemiddeld, perceived popular, lage status en afgewezen. Muziekvoorkeuren en populariteit blijken significant verband te houden met elkaar T1 en T2. Daarentegen vertonen muziekvoorkeuren geen significante relatie met de (kleine) verandering in populariteit tussen de twee meetmomenten.

Muziekclusters

De clusters op basis van muziekvoorkeuren (Rap Solo, Aversief, Rock Solo, Omnivoren, Low Involved, African-American en House Solo) komen enigszins overeen met die gevonden in het onderzoek van Ter Bogt et al (2003). In het onderzoek van Ter Bogt et al (2003) bevinden zich 'African-American', 'Rock', 'Dance' en 'Omnivoren' clusters, welke overeenkomen met de clusters African-American, Rock Solo, House Solo en Omnivoren uit het huidige onderzoek. In het onderzoek van Ter Bogt et al (2003) zijn ook nog de clusters 'Pop/Dutch Pop' en 'Anti's' gevonden, die beide enige gelijkenis vertonen met het Low Involved cluster. Het Low Involved cluster vertoonde een te hoge waardering voor buitenlandse popmuziek om als 'Anti's' benoemd te worden, maar eveneens een te lage waardering voor buitenlandse popmuziek en Nederlandse popmuziek om als 'Pop/Dutch Pop' benoemd te worden. Vandaar dat er is gekozen om deze als Low Involved te bestempelen, conform eerder onderzoek van Ter Bogt, Mulder, Raaijmakers, & Nic Gabhainn (2011). De Rap solo en Aversief clusters zijn niet gevonden in de studie van Ter Bogt et al (2003).

De verschillen in de onderzoeksresultaten van de huidige studie en die van Ter Bogt et al (2003) komen mogelijk door de verschillende steekproeven. De steekproef in het onderzoek van Ter Bogt et al (2003) betrok een groter leeftijdsbereik (range 12-24 jaar) en de gemiddelde leeftijd lag hoger ($M = 18.8$ jaar). Mulder, Ter Bogt, Raaijmakers, Nic Gabhainn, & Sikkema (2010) vermeldde reeds in hun onderzoek dat gedurende de adolescentie de muzieksmaak verder uitkristalliseert, waardoor er waarschijnlijk een discrepantie bestaat tussen de clusters uit dit onderzoek en die van het onderzoek van Ter Bogt et al (2003). Deze bevinding van Mulder et al (2010) zou dan de aanwezigheid van het Aversief cluster in dit onderzoek en de afwezigheid in het onderzoek van Ter Bogt et al (2003) goed kunnen verklaren, omdat de jongeren in dit cluster nog een vrij brede muziekvoorkeur hebben. De aanwezigheid van het Rap Solo cluster in de huidige studie spreekt echter de bevindingen van

(Mulder et al., 2010) tegen, aangezien de jongeren in dit cluster reeds een sterke en uitgekristalliseerde voorkeur hebben. Vervolgonderzoek zou moeten uitmaken wat de precieze rol is van verschillen in leeftijd bij het maken van clusters op basis van muziekvoorkeuren.

Voor de clusters Rock Solo, Rap Solo en House Solo is solo toegevoegd in de cluster benaming omdat deze enkel een aantoonbare voorkeur hadden voor de desbetreffende genres. Verschil met het onderzoek van Ter Bogt et al (2003) hierin is dat zij voor de clusterprocedure gebruik hebben gemaakt van de voorkeuren voor bepaalde muzikale stijlen in plaats van muzikale genres. In het onderzoek van Ter Bogt et al (2003) zijn eerst de voorkeuren voor de genres van alle participanten in een factor analyse geanalyseerd, waarna met behulp van de regressie factorscores de clusters zijn opgebouwd. De extra stap van de factor analyse was in dit onderzoek niet mogelijk. Wegens het meten van de muziekvoorkeuren op binaire schaal, zou een assumptie van de factor analyse worden geschonden. Deze verschillen in methoden zouden eveneens een weerslag kunnen hebben gehad op het verschil in resultaten tussen de huidige studie en die van Ter Bogt et al (2003). Vervolgonderzoek zou moeten uitmaken in hoeverre het achterwege laten van de factor analyse de resultaten heeft kunnen vertekenen.

Populariteitsclusters

In dit onderzoek zijn de populariteitsclusters hoge status, perceived popular, gemiddeld, lage status en afgewezen gevonden. De populariteitsclusters komen grotendeels overeen met de clusters uit het onderzoek van Lease et al (2002), ondanks dat in het onderzoek van Lease et al *sociale dominantie* ook was opgenomen als populariteitsmaat. De toevoeging van sociale dominantie in het onderzoek van Lease et al (2002), leidt tot een tweedeling van het hoge status cluster in een hoog en een laag sociaal dominant variant. In de huidige studie is geen gebruik gemaakt van sociale dominantie, waardoor deze twee soorten Hoge status adolescenten in één en hetzelfde cluster zijn komen te vallen. Verder onderzoek zou moeten uitwijzen hoeveel deze twee groepen binnen het hoge status cluster verschillen op basis van muziekvoorkeuren.

Verder vinden Lease et al (2002) in hun onderzoek nog een *unpopular* cluster welke zich tussen het gemiddeld en het afgewezen cluster bevindt qua hoogte van populariteit. Deze is niet weergegeven in de onderzoeksresultaten van de huidige studie. Tijdens de analyse van de data is bij het testen van de verschillende clusteroplossing dit unpopular cluster wel naar voren gekomen bij de clusteringsprocedure voor zes clusters. Uit de discriminatie analyse

bleek echter dat deze clusteroplossing minder voorspellende waarde had dan de vijf clusteroplossing (97,8% t.o.v. 98,3%), waardoor deze niet is opgenomen. Dit is de reden dat er in de huidige studie geen unpopular cluster is opgenomen. Vervolgonderzoek zou moeten uitmaken in hoeverre dit unpopular cluster daadwerkelijk een toevoeging is in het onderzoek naar populariteit.

Relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit

Uit de resultaten is gebleken dat er een significante relatie bestaat tussen muziekvoorkeuren en populariteit. Er is gebleken dat adolescenten in het Rock Solo cluster zich significant vaker in de minder populaire clusters bevinden. Daarentegen is ook gebleken dat adolescenten in de African-American en House clusters zich significant vaker in de populairdere clusters bevinden.

De relatie tussen lidmaatschap van muzikale cluster en populariteitscluster is te verklaren in het licht van de eerder besproken benodigdheden voor de acquisitie van populariteit. Onder social attention holding power werden de peer valued characteristics gerekend die benodigd waren voor het verkrijgen van populariteit (Cillessen & Schwartz, 2011). Daarnaast is eerder in dit artikel geopperd dat de muziekvoorkeuren van jongeren kunnen functioneren als peer valued characteristic.

Een verklaring voor de relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit zou kunnen zijn dat beide concepten persoonlijkheidskenmerken ten grondslag hebben. Uit eerder onderzoek is al gebleken dat persoonlijkheidskenmerken verband houden met muziekvoorkeuren. In onderzoek ($n = 3205$) van Rentfrow en Gosling (2003) zijn verbanden aangetoond tussen voorkeur voor Rock, Alternative en Heavy Metal en *sensation seeking*, *openness to experience* en *athleticism*. Voor Popmuziek zijn verbanden aangetoond met *extraversion* en *agreeableness*. Rap/Hip-Hop en Dance muziek bleken verband te houden met o.a. *extraversion*, *agreeableness* en *athleticism*. In onderzoek ($N = 512$, $M_{leeftijd} = 14.8$) van Van der Linden, Scholte, Cillessen, Nijenhuis & Segers (2010) is aangetoond dat likeability verband houdt met *extraversion*, *agreeableness* en *emotional stability*. Uit het onderzoek blijkt dat perceived popularity verband houdt met *extraversion* en *emotional stability* en negatief gerelateerd is aan *conscientiousness*. Zowel populariteit als muziekvoorkeuren houden verband met persoonlijkheidskenmerken. Daarom zou een verklaring voor de relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit kunnen zijn dat persoonlijkheidskenmerken hier aan ten grondslag liggen. Vervolgonderzoek zou verder moeten kijken wat de rol is van persoonlijkheidskenmerken in het verklaren van deze relatie.

De resultaten van de huidige studie kunnen echter ook betekenen dat muziekvoorkeuren een reflectie zijn van populariteit. Mulder, Ter Bogt, Raaijmakers & Vollebergh (2007) concludeerden al dat adolescenten muziek uitkiezen die past bij hun eigen psychosociale disposities en daardoor een reflectie is van wat er in hun leven gebeurt. De relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit zouden dan inhouden dat jongeren de muziek uitzoeken die bij hun status in de peergroup past.

Verandering in populariteit

Uit de resultaten bleek dat er slechts beperkte veranderingen waren voor de leden van de populariteitsclusters tussen T1 en T2. Opvallend was dat grote stappen tussen T1 en T2, bijvoorbeeld van het afgewezen cluster naar het hoge status cluster, bijna niet voorkwamen. Dit duidt er op dat populariteit een vrij stabiel kenmerk is. Dit is conform eerder onderzoek (De Bruyn en Cillessen, 2006; Van de Schoot et al, 2010). Aangezien muziekvoorkeuren geen significant verband vertonen met verandering in populariteit tussen T1 en T2, betekent dit dat muziekvoorkeuren niet het stijgen/dalen in populariteit kunnen voorspellen.

Een verklaring voor dit resultaat zit in de beperkte verandering in de populariteitscluster. Tussen T1 en T2 zat slechts 3 maanden tijd, waardoor er weinig mogelijkheid was voor toe of afname van populariteit. Bij weinig verandering is het moeilijker om relaties waar te nemen met een Repeated Measures ANOVA (Field, 2009). Een andere reden voor de uitkomsten kan zijn dat de relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit meer reflectief dan causaal van aard is. Dit zou betekenen dat de muziekvoorkeuren reflecteren wat de status is binnen de klas. Dat muziekvoorkeuren meer reflectief dan causaal van aard zijn is conform eerder onderzoek van Mulder (Mulder et al., 2007).

Beperkingen en Implicaties

Deze studie kent een aantal sterke punten. Een van de krachten zit in het onderzoeken van een relatie die tot nog toe onderbelicht is gebleven. Dankzij dit onderzoek is de leefwereld van jongeren weer verder in beeld gebracht. Daarnaast is de steekproef goed representatief voor de populatie. Naast dat met zorg is geselecteerd bij het kiezen van de steekproef, geven de hoge waarde van de discriminatie analyses aan dat de gemaakte clusters voor zowel muziekvoorkeuren als populariteit een goede weergave zijn van de werkelijkheid.

Daarnaast kent deze studie ook een aantal beperkingen. Ten eerste zijn de muziekvoorkeuren gemeten op een binaire schaal, waar een 5-punts Likert schaal meer conform eerder onderzoek zou zijn. Hierdoor zijn de gemaakte vergelijkingen tussen de clusters op basis van muziekvoorkeuren uit dit onderzoek en die uit eerder onderzoek niet volledig gerechtvaardigd. Ten tweede kan dit onderzoek nauwelijks uitspraken doen over causaliteit: er is niet opgehelderd of bepaalde muziekvoorkeuren leiden tot meer/minder populariteit of dat de populariteit van de adolescent wordt gereflecteerd in zijn/haar muziekvoorkeuren. Vervolgonderzoek met meerdere meetmomenten kan hier opheldering over geven. Verder zijn in dit onderzoek de rol van sekse, leeftijd, opleidingsniveau en sociaal economische status nog achterwege gelaten. Vervolgonderzoek zou moeten bekijken wat de rol van deze demografische factoren zou kunnen zijn.

Ondanks deze beperkingen wordt de huidige studie als overtuigend genoeg geacht in het aantonen van het bestaan van een relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit. Deze studie geeft handvatten in gerichte preventie van risicogedrag van jongeren die gepaard gaan met een hoge/lage populariteit. Nieuwe kenmerken van populariteit zijn in beeld gekomen, waardoor de status van jongeren beter is te identificeren. De resultaten geven eveneens handvatten voor vervolgonderzoek naar de relatie tussen muziekvoorkeuren en populariteit.

Literatuurlijst

- Bakagiannis, S., & Tarrant, M. (2006). Can music bring people together? effects of shared musical preference on intergroup bias in adolescence. *Scandinavian Journal of Psychology*, 47(2), 129-136.
- Balsa, A. I., Homer, J. F., French, M. T., & Norton, E. C. (2011). Alcohol use and popularity: Social payoffs from conforming to peers' behavior. *Journal of Research on Adolescence*, 21(3), 559-568.
- Berger, J., Rosenholtz, S. J., & Zelditch, M. (1980). Status organizing processes. *Annual Review of Sociology*, 6, 479-508.
- Bowker, J. C., Rubin, K. H., Buskirk-Cohen, A., Rose-Krasnor, L., & Booth-LaForce, C. (2010). Behavioral changes predicting temporal changes in perceived popular status. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 31(2), 126-133.
- Brown, R., O'Leary, M. (1971) Pop music in an English secondary school system. *American Behavioral Scientist*, 14 (3), 401-413.
- Christenson, P. G., & Roberts, D. F. (1998). *It's not only rock 'n roll*. New Jersey: Hampton Press.
- Cillessen, A. H., & ten Brink, P. W. (1991). Vaststelling van relaties met leeftijdgenoten. [assessment of children's peer relationships.]. *Pedagogische Studiën*, 68(1), 1-14.
- Cillessen, A., & Schwartz, D. (2011). *Popularity in the peer system*. New York: Guilford Press.
- Coie, J. D., Dodge, K. A., & Coppotelli, H. (1982). Dimensions and types of social status: A cross-age perspective. *Developmental Psychology*, 18(4), 557-570.
- Corsaro, W. A., & Eder, D. (1990). Children's peer cultures. *Annual Review of Sociology*, 16, 197-220.
- De Bruyn, E. H., & Cillessen, A. H. (2006). Popularity in early adolescence: Prosocial and antisocial subtypes *Journal of Adolescent Research*, 21(6), 607-627.
- Dijkstra, J. K., Cillessen, A. H. N., Lindenberg, S., & Veenstra, R. (2010). Basking in reflected glory and its limits: Why adolescents hang out with popular peers. *Journal of Research on Adolescence*, 20(4), 942-958.
- Dijkstra, J. K., Lindenberg, S., Verhulst, F. C., Ormel, J., & Veenstra, R. (2009). The relation between popularity and aggressive, destructive, and norm-breaking behaviors: Moderating effects of athletic abilities, physical attractiveness, and prosociality. *Journal of Research on Adolescence*, 19(3), 401-413.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS* (3rd ed.). London: SAGE Publications.

- Johnstone, J., & Katz, E. (1957). Youth and popular music: A study in the sociology of taste. *American Journal of Sociology*, 62(6), pp. 563-568.
- Laiho, S. (2004). The psychological functions of music in adolescence. *Nordic Journal of Music Therapy*, 13(1), 47-63.
- Lease, A. M., Musgrove, K. T., & Axelrod, J. L. (2002). Dimensions of social status in preadolescent peer groups: Likability, perceived popularity, and social dominance. *Social Development*, 11(4), 508-533.
- Litwack, S. D., Aikins, J. W., & Cillessen, A. H. N. (2010). The distinct roles of sociometric and perceived popularity in friendship: Implications for adolescent depressive affect and self-esteem. *The Journal of Early Adolescence*, published online 22 november 2010.
- Mulder, J., Ter Bogt, T. F. M., Raaijmakers, Q. A. W., & Vollebergh, W. A. M. (2007). Music taste groups and problem behavior. *Journal of Youth and Adolescence*, 36(3), 313-324.
- Mulder, J., Ter Bogt, T. F. M., Raaijmakers, Q. A. W., Nic Gabhainn, S., & Sikkema, P. (2010). From death metal to R&B? consistency of music preferences among dutch adolescents and young adults. *Psychology of Music*, 38(1), 67-83.
- Newcomb, A. F., & Bukowski, W. M. (1983). Social impact and social preference as determinants of children's peer group status. *Developmental Psychology*, 19(6), 856-867.
- North, A. C., & Hargreaves, D. J. (1999). Music and adolescent identity. *Music Education Research*, 1(1), 75-92.
- Parkhurst, J. T., & Hopmeyer, A. (1998). Sociometric popularity and peer-perceived popularity. *The Journal of Early Adolescence*, 18(2), 125-144.
- Rentfrow, P. J., & Gosling, S. D. (2003). The do re mi's of everyday life: The structure and personality correlates of music preferences. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(6), 1236-1256.
- Rita R., W. (1957). Consistency of sociometric status position in male and female high school students. *Journal of Educational Psychology*, 48(7), 385-390.
- Ter Bogt, T., Raaijmakers, Q., Vollebergh, W., Van Wel, F., & Sikkema, P. (2003). Youngsters and their musical taste: Musical styles and taste groups. *Journal of Social Sciences*, 38(1), 35-52.
- Ter Bogt, T. F. M., Mulder, J., Raaijmakers, Q. A. W., & Nic Gabhainn, S. (2011). Moved by music: A typology of music listeners. *Psychology of Music*, 39(2), 147-163.
- Vaillancourt, T., & Hymel, S. (2006). Aggression and social status: The moderating roles of sex and peer-valued characteristics. *Aggressive Behavior*, 32(4), 396-408.

Van de Schoot, R., van der Velden, F., Boom, J., & Brugman, D. (2010). Can at-risk young adolescents be popular and anti-social? sociometric status groups, anti-social behaviour, gender and ethnic background. *Journal of Adolescence*, 33(5), 583-592.

Van der Linden, D., Scholte, R. H. J., Cillessen, A. H. N., Nijenhuis, J. t., & Segers, E. (2010). Classroom ratings of likeability and popularity are related to the big five and the general factor of personality. *Journal of Research in Personality*, 44(5), 669-672.